

Budapest-Budafoki Református Egyházközség HÍRLEVELE

2016. reformáció

Régen,

ha hideg volt karácsonykor, nem fáztunk. Örültünk a méteres hónapnak, a jégpályának, a havas domboknak. A száraz hidegben jól érezték magukat a szántóföldek, az erdők is. Az élővilág egyáltalán nem szenvedett attól, hogy télen hideg volt, nyáron meleg. A tavasz és ősz alkalmas volt az átállásra. Ehhez alkalmazkodtak az ünnepek is. A természet fordulóinak pogány ünnepléséből az üdvösségtörténet fordulóinak ünneplése lett. Isten Krisztusban adott nagy szabadító tetteire figyelünk ilyenkor. Természetesen külső megjelenésében a természeti gondolkodás visszacsempészte magát (locsolkodás, piros tojás, stb.). Szinte napra pontosan követte a természet a maga rendjét. Ez biztonságérzetet adott. Sok minden változhat, de a világ alapvetően egy biztonságos hely. A dolgok a maguk rendjébe igazodnak.

Ez ma már nem így van. Hideg nyarak, meleg telek, hosszú szárazságok, özönvízszerű esőzések kiszámíthatatlanul csapnak le ránk. A légkör megváltozott. Különös módon tudjuk az okot, a várható következményeket, mégis úgy teszünk, mint ha minden ezen a módon rendben mehetne tovább. A fő ok a széndioxid. Gyakorlatilag nem látszik. Azért élünk még, mert az óceánok elnyelik a széndioxid-kibocsátás nagy részét. Amit

nem, az már rég elég ahhoz, hogy klíma-változást okozzon. Mi lesz, ha egyszer rászabadul a világra az óceánokban tárolódó széndioxid? Nagyon idegennek, tőlünk távolinak tűnik ez az egész, karácsonykor pedig nem ezzel kell foglalkozni.

Egyfajta párhuzamot szeretnék vonni az életünk szellemi légköre és a klímaváltozás között. A biztonságérzetünk alapjaiban megrendült. A szétesés, a stabil közösségek hiánya mindent meghatározó élménnyé kezd válni. Sokszor a személyiségünk szerkezete, integrációja is bizonytalan. A legszentebb értékeinket gyakran saját magunk is megkérdőjelezzük. A lelki-szellemi klíma kezd nagymértékben megváltozni. A saját korosztályon belül is olyan értékrendi és fogalmi-nyelvi különbségek vannak, hogy nem értjük egymást. Pünkösd előtti állapot van. De ennek az állapotnak a rehabilitációja ádventtel, karácsonnyal, a szenvedéstörténettel, nagypéntekkel és húsvétal végezhető el. Pünkösdkor erre mond igent az Isten Szentlelke. Aki nem ér oda lelkileg a testet öltéstől az üres sűrű, nem megy végig az üdvösség rendjén, azt elsodorja az „érezzük jól magunkat, fogyasztunk, az a mienk, amit megeszünk és megiszunk” forgószele, áradása, vagy éppen szárazsága. Az ünnep lényege a mérce hiánya lett. Költsd túl magad, fogyaszd túl magad, mi segítünk. Mint a széndioxidot, elnyeli a fogyasztói társadalom óceánja a gátlástalan fogyasztást. Pedig volt figyelmeztetés: nem olyan régen még családok tízezrei mentek tönkre kiszolgáltatottan, reménytelenül. Azután teljesen váratlanul egyszer csak átbillen valami a társadalmi lét emésztésében, és ránk szabadul egy elképesztő válság. Ha a világ nem is pusztul el, rámehet egy egész generáció, talán több is.

A lelki-szellemi klímaváltozás ellen ma kell cselekedni. Karácsonykor az Isten csodálatos Szelleme, Lelke megjelent a világban, hogy elkezdje megváltói, megmentői munkáját, hogy soha többé nem maradjon magára a világ és ne haljon bele saját bűnei által kreált halálos csapdáiba. A teljes anarchia uralmát még elnyeli a társadalom, a globális közösség a „fohászokodó és

nyögő” teremtett világgal együtt. Ezért lássunk túl a fokozódó ünnepi nyüzsgésen és halljuk meg a testté lett Ige hívását az Isten uralmába, országába. Itt más a klíma, mert nem elnyeli a bűnt, hanem eltörli. Minél többen vannak ilyen emberek a világban, annál jobb lesz a klíma, a lelki-szellemi környezet. Ezért halljuk együtt a két igét ezen a karácsonyon: „*És az Igetestté lett és lakozék közöttünk, és láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal.*” (János ev. 1. r. 14. v.), valamint: „*Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.*” (Róma 8. r. 20. v.). A bölcső előtt megállva, mint valami zsenget látjuk, az Immánuel ígérését, a világ tökéletes rehabilitációjának ígérését (vö: Ézs. 7,21-25.,9,1-7.), ám adventben lássuk a visszatérő és számon kérő királyt is igazsága és dicsősége teljességében. Ámen

Nagy Péter

A „Szabadulás/Szabadítás Éve” vége és az „Istentisztelet/Isten tisztelet Éve” kezdete felé (gondnoki beszámoló)

Zsolt. 17, 5

„Lépteim ösvényeidhez ragaszkodnak, nem inognak meg lépteim.”

Az idei évben többször is megemlékeztünk azokról az elődeinkről, akik az 50-es években, majd az 56-os forradalom alatt és után hitükből fakadó bátorsággal és állhatatossággal vállalták a kiállást és a hátratételt is. Nekik és családjuknak a hatósági üldöztetés mellett sokszor kellett elviselniük a közvetlen környezetük közömbösségét is. Néha úgy tűnt, hogy korábban elismert, kiemelkedő közéleti emberek neve és áldozata is feledésbe merült. Az évfordulók alkalmat adtak arra, hogy legalább néhány esetben közösségünk tudatába emeljük elődeink példáját.

Ennek jegyében neveztük el iskolánkat Demjén Istvánról, templomépítő lelkészünkről. Ezért szorgalmaztuk a dr. Takács Pál park és az emléktábla felavatását. Ki kell szabadítanunk a múltunkat a kényszerű felejtés rabságából. Egyházunk lelkes vezetői közül emlékezzünk így például Gulyás Lajosra és Pap Bélára. A presbiteri tisztséget viselők közül pedig Kardos Jánosra. Keressük meg családjukban, ismerősi körünkben azokat, akiknek a neve méltatlanul elfelejtődött és gyűjtsünk róluk adatokat, iratokat. Tanuljunk saját magunk és tanítsuk gyermekeinket, fiataljainkat. Ezzel hidat építhetünk a múlt és a jövő közé. Ennek jegyében tervezzük megjelentetni jövőre a Székely Sándor volt hitoktató lelkész és a dr. Takács Pál életét bemutató füzeteket. Mert az istentisztelet nem csak a liturgikus térben kell, hogy megvalósuljon, hanem életünk minden percében és tetteiben is.

Testvérgyülekezetünkben, Mezőpaniton idén négy meghatározó szolgálati helyen is váltás történt. Nyugdíjba ment a lelkész és a polgármester. Lemondott az iskolaigazgató. December 2-4. közötti látogatásunk egybeesett Pálfi Lajos kántor 46 év szolgálat utáni búcsúztatásával. Erről Szalontay Károly presbiter ír részletes beszámolót. Megható volt, hogy milyen sok paniti jött oda a budafokiak üdvözlésére és mekkora szeretettel vettek körül minket. Köszönjük Cavalloni Gyöngyi odaadását, amivel évről-évre beszerzi a Panitra juttatott 350 Bibliaolvasó Kalauzt. Sok erőt és közös szolgálatot kívánunk Mezőpanit új vezetőinek.

Az óvodában és az iskolában is gyűjtünk a kárpátaljai fancieskai óvoda és a mezőkaszonyi általános iskola javára. December 17-18-án a piac előtt is megjelenünk a Klauzál-ház felajánlásának köszönhetően egy faházban ezzel a céllal. Várunk még jelentkezőket is erre a szolgálatra.

Ónodi Szabó Lajos építész testvérünk az iskola bővítés kiviteli terveinek egy részével már elkészült. Jelenleg ezek felülvizsgálata és kiegészítése történik. Még az idei évben várható szerződés-

kötés, majd az ezt követő közbeszerzés után kezdődhet reményeink szerint az építkezés.

Szeretettel várjuk az óvodába és az iskolába is a jelentkezőket. A jelentkezési lapok a honlapokról letölthetők. Kérjük a testvéreket, hogy ne felejtkezzenek el a lelkeszi ajánlásokról sem.

A zsoltáros istentisztelet (vespera) az idei évben és jövőre is úrvacsorai előkészítőként szolgál. Az újév első alkalma január 14-én lesz. Köszönjük Papp Anette és csapata szolgálatát. Kérem a testvéreket, hogy lelkesebben éljenek ezzel a lehetőséggel, amit kerületünk Önkormányzata is támogat.

Október 29-én volt az őszi templom takarítás parti, amin mintegy negyvenen vettünk részt. Köszönjük a közös szolgálat örömét és a konyha tündéreinek a finom ebédet.

Október 30-án este Borsányi Márton és Eva Saladin koncertjében gyönyörködhattunk. Október 31-én a Reformáció ünnepen a mi templomunkban gyűltünk össze. Marjovszky Tibor ny. teológiai professzor tartott előadást. Ezúton is köszönöm a szeretetvendégség előkészítőinek az odaadását.

Nov. 13-án köszöntöttük Papp-Tóth Viola beosztott lelkészünket gyülekezetünkben végzett 20 éves szolgálatát megköszönve. Isten áldása kísérelje a továbbiakban is.

Nemcsak ő részesült gyermekáldásban az elmúlt években, hanem tavaly Varga Vanda, idén pedig Lakatos Enikő beosztott lelkészünk is áldott állapotba került. Kívánjuk, hogy a márciusra várt szülésig is az eddigiekhez hasonló alapossággal és jó egészségben lehessen közöttünk. Úgy látszik, ebből a szempontból jót tesz a budafoki levegő.

November 20-án tartottuk intézményeink új munkatársainak a fogadalomtételét. Sajnos erről szakmai külföldi utam miatt lemaradtam.

November 26-án adventi koszorú készítést köszönhetünk a főszervező Rideg Erikának. Másnap, advent első vasárnapján délelőtt Szűcs Ferenc ny. teológiai professzor igehirdetéséből épülhettünk. Délután pedig az adventi gyermekmúsortra telt meg a templom. Köszönjük a hitoktatók és segítők munkáját.

Köszönjük Ferencz Lilla 6. éves teológus szolgálatát, különösen a fiatalok összefogását.

December 11-én délután Fraskóné Hatos Katalin szervezésében köszönthettük a gyülekezet nyugdíjas tagjait a Budafoki Ifjúsági Big Band, Kirner Attila és Főríz István presbiterek közreműködésével.

A havi egyszeri óvodai csoportok fogadására és az ajtónyitó istentiszteletekre is hívunk mindenkit, hogy segítsük a gyülekezet és intézményei szerves kapcsolódását.

Kérem a testvéreket, hogy a www.feltamadas.hu honlapunkon kövessék az eseményeket. Az ünnepi programok alatt és utána is kövessük figyelemmel az ott található gyülekezeti naptárat.

Egyházmegyénk és az önkormányzat támogatásával templomunk csinosításában a következő lépés az ablakok felújítása, amihez végre sikerült lakatost találnunk. Hamarosan elkezd a munkát az első két „teszt”-ablakon.

Egyházunk gazdasági törvénye szerint az egyházfenntartási járulék (nem adó!) ajánlott minimál összege a jövedelem 1%-a. Köszönjük, hogy a testvérek anyagilag is hordozzák gyülekezetünket. Továbbra is kérjük, hogy ki-ki lehetőségeihez mérten, havi rendszerességgel vállalja az anyagiakban megnyilvánuló hálaáldozatot. Ennek köszönhetően gyülekezetünk gazdálkodása stabil.

Hívom a testvéreket az *intézményeinkért tartott imaközösségre* is. (Ennek időpontja minden hónap harmadik vasárnapján istentisztelet előtt fél tíz, toronyszoba)

A ránk következő évben sok évforduló lesz: augusztusban Nagy Péter lelkészünk 15 éves szolgálata, október 2-án templomunk felszentelésének 90-ik évfordulója, október 31-én a reformáció 500-ik évfordulója. Az év során meg kell választanunk a 2018. jan. 1-től szolgálatba lépő presbitériumot is. A karácsonyi készülődésben gondoljunk arra, hogy a Karácsony beteljesedése a Húsvét. A feltámadott Jézus ad új életet nekünk is. Hirdessük ezt az Adventben és azután is, a családban, a munkahelyen és a barátok között is. Ehhez kívánok sok erőt és áldást az ünnepek alatt és az újesztendőben is.

1 Jn 4, 9

„Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretetehogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala.”

Budafok, 2016. december 15.

Áldás! Békesség!

Németh Géza gondnok

Feltöltődés

Ilyenkor tél elején a „vitaminszükségletünk” megemelkedik és hiánytünetek alakulhatnak ki. A kezelést teljesen célirányossá lehet tenni, ha figyelünk a belső hangra, a test jelzéseire. Ez a belső hang pedig már hagyományosan Mezőpanitra a testvér gyülekezetünkhöz vezet minket, hogy átadjuk a Cavallo-ni Gyöngyi presbiter által felajánlott Bibliaolvasó kalauzokat a paniti testvéreknek. A történelem viharai nagyon szétszórták a nemzetünket és így egyházunk tagjait is. A kalauz az egyik összekötő kapocs a közös református gyökerekből élő, és hitét megvalló magyar reformátusság számára. Lehet határ közöttünk, de semmi sem tud elszakítani minket egymástól, mert egy a hitünk, reménységünk, szeretetünk Kis küldöttségünk decem-

ber 2-án pénteken reggel indult Budafokról. Németh Géza, feleségem Szalontay Zsuzsa, Oláh Béla és jómagam nagyon várunk, hogy megérkezzünk és találkozhatunk a régi ismerősökkel és megismerhessük az új szolgálattevőket.

Mezőpanit életében ebben az évben nagy változások történtek. A 25 év szolgálat után nyugállományba vonuló Pitó Antal lelkipásztort Kovács Tibor lelkész váltotta. A parókián ő fogadott minket és a beszélgetés során meggyőződünk arról, hogy legfőbb feladatának azt érzi, hogy az emberek között éljen és részt vegyen a hétköznapijaikban. Mindannyian ismerjük egymást és ha valaki bajban van meglátogassák és támogassák. Szeretne bátorságot és hitet adni az embereknek. Elmondta, hogy ebben a szolgálatban reményei szerint nagy segítséget nyújthat a közösség idén megválasztott polgármestere Bodó Előd, aki 20 év után váltotta Bartha Mihályt a település élén. Előd régi ismerősünk, a paniti gyülekezet aktív tagja. Szombat délután meggyőződhattünk az együttműködés sikerességéről, hiszen részt vehettünk a közösség és a gyülekezet által szervezett öregek napján, ahol 150 idős embert láttak vendégül vacsora és műsor keretében. Felemelő érzés volt ennyi boldog arcot látni. Ezt megelőzően délelőtt Marosvásárhelyen a Felsővárosi templomban részt vettünk egy különleges könyv bemutatóján. A kötet címe: Egyetlen vigasztalásom. Áhítatok minden napra a Heidelbergi Káté alapján. A könyv a Maros-mezőségi Egyházmege lelkipásztorainak imádságos szívvvel megírt magyarázatait tartalmazza. A bemutatót műsor követte, ahol a Mezőbodori gyülekezet énekkara és Dénes Előd marosvásárhelyi lelkész zenekara bizonyította, hogy az erdélyi testvérek tárháza kimeríthetetlen. A vasárnapi Istentisztelet sem maradhatott ünnepi pillanatok nélkül. Ekkor búcsúztatták a legendás hangű Pálfi Lajos kántort 46 évi szolgálat után és iktatták be utódját Jakó Sándort. Lajos barátunkat Németh Géza is búcsúztatta és átadta neki gyülekezetünk ajándékát és egyúttal meghívta a mezőpaniti gyülekezetet 2017. évben egy budafoki vendéglátásra. Az időpontot később fogjuk egyeztetni. Az idős Kántor elmondta, hogy

magyar református kegyesség gyakorlásának nagyon fontos része az éneklés és ugyan az ő szolgálata most véget ér, de a hivatása örök marad. Kérem, hogy imádkozzunk azért, hogy az újonnan megválasztott tisztségviselők felülről kapott bölcsességgel végezzék szolgálatukat Krisztus útján.

Elérkezett a hazaindulás pillanata és a búcsúzásnál tapasztaltam, hogy paniti testvéreink érzik, hogy figyelünk rájuk és ebből erőt tudnak meríteni. Mi pedig éreztük, hogy a „vitaminszükségletünket” pótoltuk. A valódi feltöltődéshez azonban nem elég egy alkalom. A mielőbbi találkozás reményében Isten kegyelme legyen velünk a továbbiakban is

Szalontay Károly

Vissza a gyökerekhez

2016 december 31-én délelőtt Huszár Gál reformátorunk istentiszteleti rendje szerint fogunk úrvacsorás istentiszteletet tartani. Az istentisztelet rendjének, énekeinek gondozója és betanítója dr. Papp Anette a KRE Hittudományi Karának docense és Zeneakadémia protestáns egyházzenei szakának tanára, a korai protestáns egyházzene szakértője, gyülekezetünk tagja. Ez az istentisztelet nagyszerű alkalom arra, hogy ne csak a kor prózáját (Luther, Kálvin, stb.) hanem imádságos énekköltészetét is megismerjük. E nélkül nem lesz „versenyképes” az új énekes könyvünk se, mert olyan lenne, mint az amputált lábú versenyző a rajtvonalnál. Ez alkalommal szeretnénk négy tárlóban a református énekes könyveinket kiállítani a kezdetektől. Ez igen színvonalas anyag, szintén dr. Papp Anette jóvoltából. A tárlókat pedig továbbra is kölcsön adja a Biblia Múzeum a Ráday Kollégiumból. Fontos megjegyezni, hogy az istentisztelet nem produkció, előadás, hanem rendkívüli lehetőség az atyák lelkületével együtt élni az igével és a sákramentummal az év utolsó napján. (természetesen este 6-kor és 1-én de. 10-kor megtartjuk az

istentiszteleteket, valamint 12 előtt 10 perccel gyülekezve a templomban úrvacsorázunk, hogy a bűnbánat és bűnbocsánat jegyében menjünk át az új esztendőbe). Nemcsak a gyülekezet lesz jelen, hanem szakemberek, érdeklődők csoportja. Szeretettel fogadjuk őket. Az alábbiakban Papp Anette tanárnő szakmai leírását közöljük Huszár Gál énekeskönyvéről, amelynek alapján összeállította az istentisztelet liturgiáját.

□ □

Huszár Gál 1574-ben nyomtatott graduálja egyike a legbecsebb forrásainknak, hiszen a 16. századi óprotestáns istentiszteletek lefolyására, milyenségére, az éneklés módjára és helyére vonatkozóan minden más forrásnál pontosabb zenei és liturgiai utalásokkal illetve utasításokkal szolgál. Különösen az növeli értékét, hogy a 16. századi magyar reformáció agendáinak és énekeskönyveinek szerkesztői nem adnak kész istentiszteleti modelleket, közvetlenül átvehető liturgikus sablonokat, így arra vonatkozóan, hogy hogyan folyhatott nálunk a reformáció idején egy úrvacsorás istentisztelet, Huszár Gál könyvében találjuk a legpontosabb utasításokat. A forrásban három úrvacsorás liturgia található. A reformáció 500. évfordulójának évében szeretnénk mindhárom liturgiát bemutatni.

Az alkalmakon törekedünk arra, hogy egyrészt valóban rekonstruáljuk a 16. század liturgiáját, tehát nem csak a liturgikus kórus énekanyagát, hanem a szolgálattévők tételeit (imádságok, recitált epistola, evangélium stb.) is vagy Huszár Gál könyvéből vagy más korabeli forrásból vesszük, ezek hiányában pedig kísérletet teszünk arra, hogy a hiányzó tételeket rekonstruáljuk (pl. Luther: Formula missae, középkori magyar kódexek anyaga stb). Mivel a 16. századi óprotestáns liturgiában nem szólalt meg az orgona, ezért a magyar graduál-tételeket kiegészítő gyülekezeti énekekhez egy kortárs zeneszerző, Barta Gergely komponál bevezetőt illetve kísérletet.

A három liturgiát (karácsony, húsvét, szentháromság ideje) olyan három templomban mutatjuk be, ahol a szolgálattévők illetve a gyülekezetek számára nem ismeretlen a 16. század liturgikus örökségének ápolása, gyakorlása, így a „rendkívüli” alkalomnak számító istentiszteletek szervesen illeszkedhetnek a gyülekezeti élethez. Az alkalmak előtt a közösséget bevezető előadás illetve kiosztott segédanyag segíti a liturgiába való bekapcsolódáshoz.

□ □

Készülődjünk az istentiszteletekre és hívogassuk ismerőseinket is, mivel ez az istentisztelet az evangélikus testvérekkel való közös gyökerekről is szól, kár lenne, ha nem tudnának róla.

Áldás Békesség!

Nagy Péter lelkész

Kitüntetett figyelem

(avagy minden napra egy mese)

Mostanság sok „kicsi” segítségem van. A szeretethídon eltöltött nap indította útjára azt a gondolatot, amit most „Gyermek diakóniának” hívunk. Szeptember óta szerveződik is ez a szolgálat, ami az iskolánkba járó felsős évfolyamokat érinti. Ők már elég nagyok ahhoz, hogy számukra nem minden napi helyzetekben is remekül feltalálják magukat. Igaz sokan említik, hogy találkoztak már hasonlóan nehéz sorsú emberekkel, akár a családban, vagy a szomszédságukban. Iskola lelkészünkkel közösen megfogalmaztunk egy Küldetés nyilatkozatot, amit egy szülői beleegyező nyilatkozattal együtt küldtünk haza a gyerekekkel. Nagy örömmre vannak olyan osztályok, ahol szinte mindenki úgy érezte, hogy szeretne részt venni ebben a nagyszerű szolgálatban.

Néhány mondatban mesélnék ezekről a délutánokról. Megkerestem néhány gyülekezetünkhöz tartozó nyugdíjast, akik nehezebben, vagy egyáltalán nem tudnak eljutni alkalmainkra. Őket látogatjuk rendszeresen. Igazán remek délutáni órákat töltünk együtt. És nem csak a felnőttek tudják tanítani a gyerekeket, hanem sok olyan dolog van, amit a gyerekektől szívesen megtanulnának a felnőttek. (Akár egy kártyajátékot is). Fiatal koromban lakott egy idős házaspár a szomszédunkban. Gyerekeik már kirepültek, unokáik messze voltak; hát egymásnak olvastak fel. (Szerették, ha meglátogattam őket, mert midig eszükbe jutott valami nagyon érdekes, így velem „unokáztak”). Most mi is felolvassunk. Egy remek Selma Lagerlöf könyv jár kézről kézre, ezzel örvendeztetjük Zsóka nénit. Minden nap, amikor megyünk, felolvassunk egy fejezetet a könyvből és utána igen jó beszélgetések kerekednek. Persze elő kerülnek gyönyörű könyvek, hangfelvételek, na és ami nagyon fontos: rengeteg emlék. Nekem is nagyon érdekes volt meghallgatni például azt, hogyan élte meg egy kis iskolás gyerek az október 23-i délutánt, ahogy ment hazafelé a Ráday utcából a napsütésben az akkor még nagyon vidám fiatalokkal szemben a Szabadság hídon. Előkerültek keresztelőkkel kapcsolatos történetek, elmesélték ki van megkeresztelve, ki milyen hittanra jár, na meg az is, ki hogyan készül az adventben a karácsonyra és mik a legkedvesebb karácsonyi emlékeik. Jó hallani, hogy ahogy a gyerekek csilingelő hangon elmesélik saját kis történeteiket. Jó látni a csillogó szemeket és megtapasztalni azt, mennyire érződik az egymás iránti figyelem. A felnőttek nagyon figyelmesen hallgatják őket és kérdeznek. A gyerekek érdeklődve hallgatják a történeteket, igyekeznek ők is hozzá tenni valamit a saját tapasztalataikból, illetve elmesélik azt is, hogy az iskolában hogyan találkoznak egy-egy eseménnyel, milyen volt készülni például az október 23-i műsorra.

Minden látogatás előtt vázoljuk a helyzetet, megbeszéljük a gyerekekkel, mire számítsanak. Nekem sokan még ismeretle-

nek, de a séta, amíg eljutunk valahová mindig azzal telik, hogy ismerkedünk. Utána minden alkalommal megbeszéljük, milyen élményekkel jöttünk el. Néha hallom, ahogy oda sűgják egymásnak: „Tényleg nagyon aranyos a néni! meg: hogy jó volt eljönni, meg azt is, hogy szeretnének máskor is jönni.

Hálás vagyok azért, hogy én is velük együtt élhetem át ezeket az órákat. Azért is, hogy ilyen sokan gondolják a családok közül, hogy ez igazán jó dolog és támogatják gyermekeiket. Egy reggel indulás előtt a gyerekem lerohant hozzám egy lappal: „Anyá! Jelentkeztem iskolai diakóniára! Örültem, amikor meghallottam, aztán folytatta: „Aláírod nekem a beleegyezést?”

Fraskóné Hatos Katalin

Adventi készülődés a gyermek Jézus fogadására

Az adventi készülődés lényege olyan, mint amikor menyasszony várakozik a vőlegény érkezésére. Folyton csak erre gondol és számolja a napokat, mint én is számoltam gyermekkoromban; még hányat kell aludni, amíg a várva várt szent este elérkezik és a kis Jézus megszületik. Istennek legyen hála, nekem megadott a várakozás és az érkezés boldogsága. Az idő eltelt felettem; megöregedtem, de azt a gyermeki hitet megőriztem.

Az ajándék-centrikus időkben, amiben jelenleg élünk már nem tudok örömet találni. Zavar, hogy mindenki mindenkinek ad valami ajándéktárgyat. (Sokszor kényszeresen!) Sokan nem tudják még, hogy az igazi ajándék az Atyától jött, aki Jézus Krisztust ajándékozta nekünk megváltásként. Ő lett Isten látható arca. Ezt ünnepeljük az ő születés napján.

Bartalné Vali (nyugdíjas bibliaóra)

Szeretet

Mindenható Istenünk!
Ő megszületett nekünk.
Megannyi szeretet,
Te mindenek felett!

Az ajtónk nyitva, Krisztus érkezését várva.
„Úr Jézus Krisztus! Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj,
csak szólj egy szót, és meggyógyul az én lelkem.”

A Kisded fénye,
az emberiség reménye.
Mennyi hála és köszönet,
Ő nem tesz különbséget az emberek felett.
A föld elcsendesül,
s a nép veled örül.

*

Istenem, hallod?
És imáinkat meghallgatod?
Hisz itt vagyunk!
És fényedben ragyogunk.
Ámen.

Nagy Eszter Gabriella

Megjelent

a 2017-es Bibliaolvasó Kalauz,

a Kálvin Kalendárium

és a református falinaptár

A 2016-os év tervezett programjai

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az alábbi programokban lehetnek változások!

Ezért kérjük, hogy kísérik figyelemmel az istentiszteletek után elhangzó hirdetések, vagy tájékozódjanak a gyülekezet honlapján, vagy érdeklődjenek a lelkészi iroda telefonszámán.

december

24. szombat	15:00	Gyerekműsor
	23:00	Karácsony éjjeli istentisztelet
25. vasárnap	10:00	Úrvacsorás karácsonyi istentisztelet
26. hétfő	10:00	Úrvacsorás karácsonyi istentisztelet
31. szombat	10:00	Úrvacsorás istentisztelet Huszár Gál szerint
	23.45	Évzáró-évkezdő úrvacsora

2017. január

1. vasárnap	10.00	Újévi istentisztelet
3. kedd	19:00	Presbiteri gyűlés
7. szombat	18:00	Vespera

Ajándékozashoz ajánljuk a felnőtt és gyermekkönyvek széles választékát, bibliákat, énekes könyveket, naptárakat cd-eket és dvd-eket.

Rendszeres gyülekezeti alkalmak

Vasárnap:

- 10.00 Istentisztelet,
minden hónap első vasárnapján úrvacsora,
minden hónap harmadik vasárnapján szeretetvendégség
17.00 Ifjúsági óra

Hétfő

- 18.00 Énekkar

Kedd

- 9.30 Baba-mama kör
18.00 Bibliaóra

Szerda

- 10.00 Bibliaóra nyugdíjasoknak
18.00 Bibliakör a vasárnapi ige körül

Csütörtök

- 8.00 Bibliaóra
9:30 Varrókör

Péntek

- 18.00 Aero-ifi

Szombat

- 16.00 Fiatal felnőttek alkalma
18.00 Vespera (minden hónap első szombatján)

Budapest-Budafoki Református Egyházközség
1221 Budapest, Demjén István u. 2.
Telefon: 229 22 78
E-levél: reformatus@bfok.t-online.hu
Lelkipásztor: Nagy Péter
Iskolalelkész: Németh Tamás
Beosztott lelkészek: Lakatos Enikő és Papp-Tóth Viola
Gondnok: Németh Géza
Hitoktatók : Ábrahám Angéla, Váradiné Sipos Judit, Vigné Papp Ibolya
Honlapunk: <http://www.feltámadás.hu>

Csendes napi összegzés az elmúlt tanévről

A tavalyi tanévet csendes nappal zártuk. Az osztályok közösen megfogalmazták, mi volt számukra a legszebb és legfontosabb élmény az elmúlt tanévből.

Az elsős tanulók gyerekek egybehangzóan elmondták, hogy szeretnek iskolába járni. A válaszok nagyon változatosak voltak, a beszélgetés elején azonban életkorukból adódóan a legfrissebb emlékek felsorolásával kezdték: osztálykirándulás (repülőtér, Bálint Ágnes Emlékmúzeum);színház (osztályprogram);gála (bábosok fellépése);udvari játékok;amikor tanulni kellett (az órákat sorolták fel – kinek melyik volt a kedvenc tantárgya).Szinte minden elsős osztály felelevenítette, hogy a legjobb program a gyerekek szerint az osztálykirándulás és a fagyizás volt. Peonzázni nagyon szerettek az udvaron. A trükkök kivitelezésének sikerét, illetve nem sikeres kivitelezését többen vicces eseményként élték meg. A Kokas órák szólóit időnként érdekesnek látták. Az órákon is éltek át humoros élményeket. Az elsős tanulók közösen összegyűjtöttük azokat a belső tulajdonságokat, amikben többen úgy érezték, hogy sokat erősödtek, változtak egy év alatt: elfogadás, barátság, odafigyelés a másokra, nyitottság, türelmesség és a szeretet kimutatása.

A második évfolyam kedvelt programjai a következők voltak: baráti közösségek ápolása; az Arborétumba tett kirándulás; osztálykirándulások; az isko-

lában járt a vadász bácsi; a templomi szereplések; tanítási órák: szorzótábla megtanulása; környezetismeret érdekessége; egyéni elvárások teljesülése: szorgalom, magatartás javulása és a türelem, kedvesség erősödése.

A harmadik osztályosok:a korcsolyázást, kalandparkot, a farsangot, a sok kísérletezést, a csapatmunka megtanulását; a csillagászati foglalkozásokat és a tehetségnapi programokat említették meg.

A negyedikeselek kiemelték a debreceni kirándulást. Megtanulták, hogy jó segíteni másoknak, jó irányba próbálták terelni a többieket. Azt is tudják, hogy felső tagozaton majd többet kell tanulni. Változást is tapasztaltak: türelmesebbek lettek; kevesebbet veszekedtek, felesleges beszélgetéseket mellőzték, halkabban kommunikáltak; figyelmük fejlődött; az osztályközösség megerősödött. Voltak kedvenc órák: informatika, Kokas, matematika.

A hitélet területén mindenki beszámolt a SZERETETHÍD rendezvényéről és hétfői áhítatokról. Még a következőkről számolta be az alsós tanulók:

- sokat olvastunk a Bibliából – sok új történetet feldolgoztunk; zsoltárokat, dicséreteket tanultunk; az osztályok templomi szolgálata élmény volt;
- a heti idézetek fontosak voltak;az ócsai templomlátogatás és játszóház emlékünken él;
- mindenben van valami jó; az Isten mindenkinek ad talentumot– csak meg kell keresnünk miben, ennek kibontása érdekes, minden kibontás meghozza a gyümölcsét;
- Isten segít, hogy kitartóak legyünk és soha ne adjuk fel;
- Isten velünk van és vigyáz ránk; régen is hittem Istenben, de most még jobban hiszek;
- most már otthon is imádkozok ebédnél.

Összefoglalva: Mindenki kiemelte az osztály szintű programokat – ezek közösségépítő haszna óriási. A gyerekek a tanuláshoz is kapcsoltak pozitív élményeket. Tudják miben változtak: türelmesség, segítőkészség, barátság. Tudják mi az a terület, amin változtatni kellene.

Visszaköszön az elsősöknél egy-egy hittan óra anyaga (5000 ember megvendéglése; Noé bárkája).

Az imádság ereje nagy, mélyült Istennel való kapcsolatuk.

Az alsós tanítók által összegyűjtött anyagokat összesítette:

Ladányiné Sütő Tünde igazgatóhelyettes

Erőt adó szavak

„Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmiképpen el nem múlnak.” (Mt 24:35)

Gyermekként sokat kutakodtam nagyszüleim szekrényeiben megsárgult, megkoptott régi fényképek után. Szerettem ilyen fényképeket nézegetni. Úgy éreztem magam közben, mintha időutazó lennék, aki a képek alapos szemügyre vétele által pár pillanatra visszaléphet oda, ahol a maiak közül csak nagyon kevesen jártak. A múltba, mely annyi titokzatos, különleges és visszahozhatatlannak tűnő emléket hordoz magába elrejtve.

Nagyszüleim családjairól készült fényképek először mindig arra döbentettek rá, hogy ők is voltak fiatalok, nekik is volt gyerekkoruk. „Vajon milyen lehetett?” – kérdeztem magamtól. Ők is jártak iskolába, nekik is voltak játékaik, sőt voltak szüleik és nagyszüleik, akik már annyira régen születtek, – talán száz évvel ezelőtt – hogy én hírből is alig tudtam róluk valamit.

Másodszor mindig a fekete-fehér fényképek mögötti színes világot próbáltam elképzelni. A gondolataimmal színeztem ki a házak, a fák, a virágok, a ruhák színeit, és magukat az embereket is, akiket a képeken láttam. Sajnálkozva mondtam nagyanyámnak, hogy miért nem készültek régen is színes fényképek, ugyanakkor örültem is, mert ha becsuktam a szemem, olyan színben láthattam pompázni a múltat, amilyenben én akartam.

Végül arra gondoltam még a legtöbbet, bárcsak én is akkor éltem volna. Mert ma olyan gonosz és rossz ez a világ. Annyi „nemszeretem” dolog van benne. Bezzeg az a régi, biztosan egy jobb világ lehetett. A régi fényképeken valahogy mindenki olyan nyugodtan áll. Mindenki olyan békésnek tűnik. Nincsenek felesleges mozdulatok, nincsenek oda nem illő alakok. Mindenki szépen, fegyelmezetten áll, és néz előre a kamerába, néz a jövőbe, néz ránk, akik a fényképeket nézzük. Mintha mondani akarnának valamit. Mintha üzeni akarnának. De mit? Ma már tudom, hogy bár a képek hangtalanul is beszélnek, mondanivalójuk semmit sem ér, ha nagyanyáim, vagy valaki más nem beszél el nekem a képek igazi történetét.

Jézus Krisztus tanítványainak a figyelmét is felkeltette az idő. Ők azonban nem a múltat kémselték, hanem a Mester mellett a jövő nagy kérdései felé fordították tekintetüket. Mit hoz a jövő? Meddig tart még ez a világ? Mikor lesz már világvége? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel faggatták Őt. Mai nyelvre lefordítva csak

ez érdekelte őket, ami szenzáció, ami „címlapstory”, ami borzalmat keltő, kérdésre, fenyegetésre alkalmas hír, ami a titokzatos jövőbe burkolózik.

Hazudnék, ha azt mondanám, ezek a kérdések engem hidegen hagynak. Nagyon is érdekelnek. Mi lesz a világ sorsa? Milyen jövő vár gyermekeinkre? A jóslatok nem valami hízelgőek. Jézus a válaszában nem is cáfolja ezeket – „az ég és a föld elmúlnak” – mondja. Azonban nyomatékosan megjegyzi: „...de az én beszédeim semmiképp el nem múlnak.”

Jézus válasza arra késztet, hogy ne akarjam a jövő titkait úgy kutatni, ahogy a múlt régi fényképeit annak idején, nagyanyám szekrénye mellett. Ne akarjak türelmetlenül előre ugrani az időben, és ne reméljek színesebb valóságot a holnaptól, mint amilyen a ma volt. Inkább bízzak meg abban, amit Ő maga mond, úgy ahogy nagyanyámban is megbíztam, és keressem azt, ami maradandó, ami érték a mában. Mert az Isten Krisztus alakjába formált szeretete és igazsága idők felett álló, és a beszéde által mindenkor be tud teljesedni.

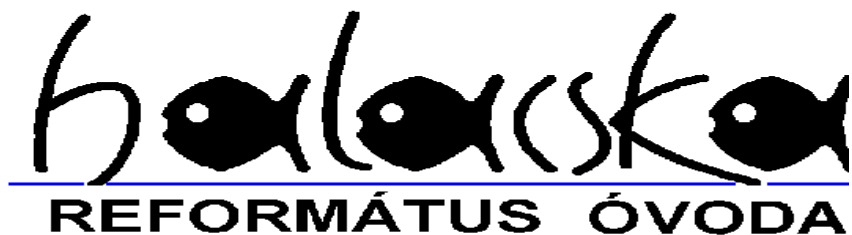
Október hónapban két rendhagyó megemlékezést is tartottunk a Rózsakerti Demjén István Református Általános iskolában.

1956. október 23. a szabadság napja, mely azt jelenti, a politikai pártrendszer és ideológiák elmúlnak, de az igazság Isten szuverenitásának a része, amit rabláncai ellenére csodálatos módon adott ajándékba a magyar nemzetnek. A hetedik évfolyam magas színvonalú előadása nem egyszerűen kiszínezett múlt volt előttünk, hanem a jelen, amiben a gyerekek saját szabadságukat fejezhették ki előttünk. Felemelő érzés volt szemtanúja lenni ennek.

1517. október 31. Luther Márton révén az európai keresztyén reformáció napja, mely azt jelenti, az egyház nem cél, hanem egy eszköz az Isten kezében arra, hogy Krisztust hirdesse a világnak. Október 15-ei csendesnapunkon Tinódi Lantos Sebestyént megszemélyesítő Buda Ádám énekmondó koboz hangszeren kísért vezetésével énekeltük közösen a 161. dicséretet:

„Siess keresztyén lelki jót hallani,
régí törvényből harcolni tanulni,
az igaz hit mellett mint kell bajt vívni,
Krisztusban bízni.”

Németh Tamás iskolalelkész

Hagyományőrző munkaközösség az óvodában

Ez év őszétől új szakmai munka indult el a Halacska óvoda egyik munkaközösségében.

A cél, hogy az óvodánk pedagógiai programjába egyre jobban beépüljenek azok a néphagyományok, népszokások, ünnepek, amelyek erősítik a népünkhöz, szülőföldünkhöz való kötődést, és keresztyén értékeinkkel is harmonizálnak. Az éves tervünkben megjelent, más hagyományőrző óvodákkal való kapcsolatfelvétel és egy ott zajló tevékenységen való hospitálás.

Szeretnénk továbbá elkészíteni egy olyan dokumentumot, amelyben összegyűjtjük azokat a jeles napokat, amelyek a pedagógiai programunkba beépíthetők és ezekhez rövid leírást is készítünk a pedagógusoknak tájékoztatóul.

A gyakorlati munka segítése céljából közösen összeállítanánk egy olyan gyűjteményt, amely egy-egy ünnepkörhöz kapcsolódó énekeket, verseket, mondókákat, meséket, népi gyermekjátékokat tartalmazna, amit az évek folyamán folyamatosan tovább bővítenénk.

Az intézményben eddig hagyománnyá vált és jól működő programjainkat is összekapcsolnánk némely jeles nap, vagy népi hagyomány felelevenítésével.

Kapcsolatot kezdeményezünk olyan helyi emberekkel, szervezetekkel, akik látogatása, tevékenységükben való bepillantása, erősítene régi magyar szokások, mesterségek felidézését, kipróbálását. Ilyen például a budafoki szőlészeti gazdasággal való kapcsolat újraélesztése.

Mindezek eredményeképpen a következő évtől két óvodai csoportban (Báránka és a Csengettyű) indulna el ez a hagyományőrző program. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerkedjenek népünk kultúrájával, hagyományaival, jeles napjaival, népi játékaikkal, népdalaikkal, népi mondókáikkal.

Szeretnénk a gyermekekkel olyan népmeséket, népmondákat megismertetni, melyek visszavezetik a gyermeket a néphagyomány gyökereihez, melyek saját képzeletvilágát gazdagítják.

A népi gyermekjátékok, mondókák, tréfás találós kérdések bemutatása, eljátszása, elmondása olyan emberformáló lehetőség, mely kihát az egész személyiségre, hiszen játék közben a gyermek valóban odaképzeli magát a megelevenedő helyzetbe.

A néptánc is sokoldalúan fejleszt, amire szeretnénk a jövőben nagyobb hangsúlyt fektetni.

Fontosnak tartjuk, hogy a jeles napok is megjelenjenek foglalkozásainkon. A jeles napok közül azok kerülnének a programunkba, melyek eddig is jelen voltak és vannak a nevelésben, csak új tartalommal bővílnének ki. Például szeretnénk szüretelni gyermekeinkkel a közeli szőlőgazdaságban.

Szeretnénk, ha a jövőben óvodánk dekorálásánál is teret kapna a népművészetet.

A munkacsoport tagjai: Ambruszné Zsuzsa, Ormai Orsolya, Fráter Tamás

Érdekes programok

A Szívecske csoport látogatása a pékségben

Nagycsoportosok lettünk, így heti feldolgozandó témáink közé tartozik az „Aratás, liszt, búza, kenyér” témakör. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeknek minél több érzékszervükön keresztül tudjunk új ismereteket átadni. Így fontosnak tartjuk, hogy saját szemükkel láthassák, hogyan kerül a liszt feldolgozásra, hogyan készül a kenyér és a különféle péksütemények. A Szívecske csoport évek óta viszi a gyermekeket ebbe a budatétényi Kapu utcában lévő pékségbe, ahol a korábbi évekhez hasonlóan, ismét nagy szeretettel és felkészüléssel vártak bennünket. Jó nagyot kellett ugyan sétálnunk buszozás után a Jókai utcai megállóból, de ez nem okozott gondot nekünk, hiszen nagycsoportosaink nagyon kitaratóak, ügyesek és szeretnek a szabadban sokat sétálni. Amikor megérkeztünk, a pékséget vezető hölgy nagy szeretettel köszöntött bennünket, majd a csoportot ketté bontva, körbevezetett bennünket az üzem teljes területén, részletesen elmagyarázva, hogy melyik gép mire való, kihangsúlyozva persze, hogy semmihez

nem szabad hozzáérni. A gyerekek nagyon érdeklődőek és szófogadóak voltak, alaposan megfigyeltek minden gépet, igazi élmény volt számukra. Miután körbesétáltunk, még frissen sült brióssal is megvendégelték bennünket kedves házigazdáink.

A vendéglátást megköszönve, a gyermekek közösen elszavalták a pékség munkatársainak Kányádi Sándor: Nagyanő-kenyér című versét. Ebéd előtt vizsgálta is érkeztünk az óvodába, még egy picit udvari játékokra is maradt idő. A gyermekek aznap ebéd után gyorsan elaludtak, de nagyon sok élménnyel térhettek haza.

A Fehérke csoport ellátogatott a Planetáriumba

Az óvodában elsődleges és legfontosabb feladatunknak tartjuk, hogy a gyermekeket megismertessük az Úr csodálatos világával. Helyzeteket teremtünk, hogy rácsodálkozhassanak a mi Teremtő Atyánk tökéletes alkotásaira, amikért csakis hálásak lehetünk.

Témának: a Földet, mint bolygót választottuk. A Planetárium látogatása kézenfekvő megoldásnak tűnt, hogy az egész heti beszélgetések, barkácsolások és egyéb Földünkkel kapcsolatos tevékenységekre feltegye a koronát.

Viki néni gondosan előkészítette a látogatás körülményeit, Enikő néni a szükséges technikai feltételeket (étel, ital) biztosította, Ági néni az egyéb szervezési feladatokat látta el. Hálásak vagyunk azoknak a szülőknek, az önkéntesünknek és Anitának a pedagógiai asszisztensnek, akik feláldozva szabadidejüket csatlakoztak hozzánk kísérőnek.

Utunk bátor vállalkozásnak bizonyult, mert tömegközlekedési eszközökkel közelítettük meg a célt. A csoport életében erre még nem volt példa, hogy ennyire hosszú utat tettünk volna meg átszállással, de a gyermekek kitűnően vették ezt az akadályt is.

A helyszínre kissé korábban érkeztünk, ezért lehetőségünk volt a parkban szaladgálni. Váratlanul észrevettünk egy mókust. Hatalmas örömmel figyelték a gyerekek a mókus mozdulatait, és amikor tovaillant a fák ágai között, felpezsdülten követték, hogy minél tovább láthassák apró füleit, fekete kis szemeit, hatalmas bolyhos farkincáját. Ez a váratlan meglepetés az egyik kislánynak sajnos fájdalmat okozott. Nem nézett a lábai elé, miközben tekintetével a mókust kereste, elbotlott a fa gyökereiben és ráesett a karjára. Kissé megszeppenve folytattunk utunkat a Planetáriumba, ahol már nagy szeretettel vártak.

A gyerekek izgatottan elfoglalták helyüket, és csodálták az előadást, ami kifejezetten az ő korosztályuknak készült. Egy kis sünnről szólt, ahogyan rácsodálkozik a csillagokra, a bolygókra, a naprendszerre egy bölcs bagoly segítségével.

A visszafelé úton a gyermekek még a hallottak és látottak hatása alatt voltak, mert elmerengve nézték a körülöttük elsuhanó tárgyakat, embereket, és a beszélgetésükben is ez nyilvánult meg.

Ebédre éppen haza értünk, és délután szorgalmasan színezték ki a bolygókat ábrázoló színezőket, de most már a hátteret is sötétre, ami eddig mindig fehér maradt...

Rendőrségen járt a Szivárvány csoport

Ősszel meghívás érkezett hozzánk, mely a kerületi Rendőrkapitányság „Nyílt-, és toborzónapjára” szólt. Óvodánk két csoporttal is képviselte magát a Fehérke és a Szivárvány csoport révén. Nagy izgalommal vártuk ezt a napot, hogy ismerkedhessünk a rendőrök munkájával és betekinthessünk a falak mögé is. A nyílt napra megérkezve kint az épület előtt már várt minket egy rendőrautó, mentőautó és egy tűzoltó autó is. Ez utóbbit közelebből is szemügyre vehettük a lelkes tűzoltók bemutatója során, ahol nem csak a járművel, hanem még a felszerelésükkel, munkájukkal is ismerkedhettünk.

Az épületbe lépve csatlakozott hozzánk egy kísérő, aki állomásról állomásra vitt minket. Megnézhettük, hova hozzák be a letartóztatottakat, és ezzel kapcsolatban kérdéseket is feltehettek a gyerekek. Kérdésekből nem volt hiány, a gyerekek fantáziája hamar szárnyra kapott a lehetőség hallatán. Ami a gyermekek számára a nap fénypontja volt, az az ujjlenyomat vétele volt. Bár türelemre bőven szükségük volt, hogy mindenki sorra kerülhessen, de megérte, mert az elkészült ujjlenyomatot haza is vihették emlékébe. A harmadik állomás után elbúcsúztunk kísérőnktől, hiszen az oviban várt minket a finom ebéd és a gyerekeken is látszódtak már a fáradtság első jelei.

Nagyon hálásak voltunk Istennek, mert bár esőt ígértek aznapra, többnyire nem is esett vagy éppen csak hogy szemerkélt, így bátran vághattunk neki a sétának a Rendőrkapitányságra, ahol sok élménnyel gazdagodhattak a gyermekek. Köszönet érte!

Szivárvány csoport

